

ВИКЛИКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Годава М.

*здобувач I курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
доктора філософії, спеціальності D9 «Міжнародне право»,
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Дослідження аспектів формування та розвитку європейських стандартів медичної освіти не може бути реалізованим без оцінки глобального виміру такого роду нормативних вимог, зокрема у контексті діяльності таких організацій, як ЮНЕСКО.

Як зазначене у відповідній Стратегії цієї організації, ЮНЕСКО розширює потенціал міністерств освіти у сфері політики, планування та впровадження, а також посилює співпрацю з іншими міністерствами, зокрема охорони здоров'я, для заохочення міцніших зв'язків та координації між ключовими секторами [3].

ЮНЕСКО також розширює потенціал партнерів поза урядами, таких як наукові установи, молодіжні організації та засоби масової інформації. Серед іншого ЮНЕСКО надає технічну допомогу та розбудову потенціалу міністерств освіти для розробки та впровадження політики та керівних принципів, що підтримують комплексну освіту, безпечне та інклюзивне навчальне середовище та охорону здоров'я.

Також ЮНЕСКО забезпечує навчання для розробників політики, планувальників, менеджерів та вчителів, а також підтримку у розробці навчальних програм та матеріалів; та підтримуватиме міністерства освіти у розробці та впровадженні заходів, включаючи кодекси поведінки [3].

Як відзначив С.Н. Дешпанде, у цьому вимірі є важливим й розвиток з боку ЮНЕСКО власних програм з біоетики шляхом встановлення стандартів, нарощування потенціалу, освіти та підвищення обізнаності. Серед іншого, додає цей автор, ЮНЕСКО прагне встановити спільні етичні стандарти в усіх країнах світу створила кілька кафедр для сприяння біоетиці в різних технологічних секторах, зокрема й для використання надалі в медичній освіті [2, р. 359].

С. Н. Дешпанде вказує на роль кафедри біоетики ЮНЕСКО в Хайфі, яка була заснована у 2001 році в Міжнародному центрі охорони здоров'я, права та етики Хайфського університету для координації та стимулювання Міжнародної мережі інститутів навчання медичній етиці (NIMED). Водночас вказаний мережі приписувалося об'єднати вищі навчальні заклади

як у розвинених державах, так і в країнах, що розвиваються, та розробити сучасну програму навчання медичній етиці, яка задовольнятиме вимоги медичних шкіл та "створити найбільшу мережу медичної біоетики у світі" [2, р. 360].

Варто нагадати, що під егідою ЮНЕСКО ще у 2005 році в Парижі було схвалене Універсальну декларацію з біоетики та прав людини. Цей документ серед власних цілей вказував на визнання важливості свободи наукових досліджень та переваг, отриманих від науково-технічних розробок, підкреслюючи необхідність проведення таких досліджень та розробок у рамках етичних принципів, та з повагою до людської гідності та прав людини [4].

Також ця Декларація передбачала сприяння рівному доступу до медичних, науково-технічних розробок, а також максимально можливого потоку та швидкому обміну знаннями щодо цих розробок та розподілу переваг, приділяючи особливу увагу потребам країн, що розвиваються.

Декларація приписувала, щоб вигоди, отримані в результаті будь-якого дослідження та його застосування, розподілялися між суспільством в цілому та міжнародною спільнотою. До таких вигод документ відносив доступ до якісної медичної допомоги; надання нових діагностичних та терапевтичних методів або продуктів, що випливають з досліджень; підтримку медичних послуг; доступ до наукових та технологічних знань; можливості нарощування потенціалу для дослідницьких цілей тощо [1]; [4].

Отже, аналіз форм та шляхів імплементації глобальних правових стандартів щодо медичної освіти у європейський нормативний простір повинен бути предметом окремих наукових досліджень.

Література:

1. Bioethics core curriculum, section 1: Syllabus Ethics Education Programme. *UNESCO*. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000163613>
2. Deshpande Smita N. The UNESCO movement for bioethics in medical education and the Indian scenario. *Indian Journal of Psychiatry*. 2016. October-December. Vol. 58. Issue 4. P. 359–362.
3. UNESCO strategy on education for health and well-being. *UNESCO*. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000246453>
4. Universal Declaration on Bioethics and Human Rights. 19 October 2005. Paris, France. *UNESCO*. URL: <https://www.unesco.org/en/legal-affairs/universal-declaration-bioethics-and-human-rights>